

KRIZSÁN BÁLINT

Bölcsészlet- és Társadalomtudományi Kar

Történelem MA (végzett)

krizsanbalint10@gmail.com

Egy konzervatív hírlap a kormányzat és az ellenzék között A Nemzeti Ujság, 1845-1848

A reformkorra, illetve az 1848-as magyar forradalomra elsősorban – és nem teljesen érdemtelenül – úgy tekintünk, mint a magyar liberális ellenzék abszolutista hatalom elleni magányos harcára. Ezzel ellentétben a közel sem egységes, konzervatívnak nevezett erők sem zárkóztak el a reformok és a haladás elől, sőt nem egy esetben sürgették azokat.

Előadásom célja bemutatni, hogy az alapvetően konzervatív beállítottságú Nemzeti Ujság milyen tartalmi változásokon ment át Liphay Sándor, a Közhasznú Gyűlde vezérének szerkesztősége idején. A korabeli lapszámok vizsgálata során egyértelmű, hogy Liphay és a lap 1845 és 1848 között folyamatosan távolodott Bécs abszolutista álláspontjától. E távolodás a korszak legjelentősebb eseménysorozatáról, az 1848-as forradalmi hullámról adott hírközlésekben is tetten érhető a hírlapban. A lap szerkesztője és munkatársai egyedi nézeteket vallottak több kérdésben, így például a Magyarország és a Habsburg Birodalom nyugati tartományai közötti közjogi viszonyról is. Az eleinte teljes mértékben forradalomellenes álláspont azonban az 1848. március 15-i pesti események után egy szemvillanás alatt eltűnt, és másnap már egy az új állapotokat éltető sajtóorgánummal találkozhatott a lap olvasóközönsége.

A gyökeres, és még a forradalmi tempóhoz mérten is hirtelennek nevezhető álláspontváltozás már a kortársakat is meglepte. A változások ezután is folytatódtak az újságban, egy újabb radikális fordulat előjele után azonban magának Liphaynak is távoznia kellett a lap éléről 1848 áprilisában.